

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ
Βουλευτής Ν. Ηρακλείου

Προς τους Υπουργούς:

- α) Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Θεόδωρο Σκυλακάκη**
β) Τουρισμού, κα Όλγα Κεφαλογιάννη

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 16-09-2024

ΘΕΜΑ: Επίλυση ζητημάτων επί του Νέου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό και της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Σε δημόσια, ηλεκτρονική διαβούλευση τέθηκε το Νέο ειδικό Χωροταξικό πλαίσιο για τον Τουρισμό (ΕΧΠ) και η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από συνεργασία με το Υπουργείο Τουρισμού, για τη διατύπωση απόψεων έως την 15η Σεπτεμβρίου 2024. Το υπό διαβούλευση Νέο Ειδικό Χωροταξικό πλαίσιο για τον τουρισμό έρχεται να καλύψει ένα κενό που δημιουργήθηκε μετά την ακύρωση του προηγούμενου πλαισίου του 2013, όπως και του προγενέστερου του 2009. Ο χωροταξικός σχεδιασμός και η πολιτική γης στη χώρα έχει καθυστερήσει χαρακτηριστικά και κρίνεται ως απαραίτητο βήμα η θεσμοθέτηση ενός Νέου Πλαισίου.

Ο ρόλος του χωρικού σχεδιασμού έχει αναβαθμιστεί, στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών κατευθύνσεων και πολιτικών και της ενσωμάτωσης της διάστασης της εδαφικής συνοχής σε έννοια ισότιμη της κοινωνικής οικονομικής συνοχής.

Το ΕΧΠ για τον Τουρισμό έχει ως σκοπό τον προσδιορισμό μακροπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων στόχων και στρατηγικών κατευθύνσεων σε εθνικό επίπεδο και τη χωρική διάρθρωση του τομέα του τουρισμού, με όρους οικονομικής, περιβαλλοντικής και κοινωνικής βιωσιμότητας και αειφορίας.

Το υπό διαβούλευση ΕΧΠ για τον Τουρισμό κατηγοριοποιεί τον εθνικό χώρο με βάση τρία κριτήρια:

- Της έντασης του τουριστικού φαινομένου με γνώμονα το δείκτη κλινών.
- Τις ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής.
- Της ανάγκης ανάπτυξης ειδικών μορφών τουρισμού.

Η κατηγοριοποίηση του εθνικού χώρου που προτείνεται από το ΕΧΠ για τον τουρισμό είναι:

- Α. Περιοχές ελέγχου.
- Β. Αναπτυγμένες περιοχές.
- Γ. Αναπτυσσόμενες περιοχές.
- Δ. Περιοχές με δυνατότητες ανάπτυξης.
- Ε. Μη ανεπτυγμένες περιοχές

Ασφαλώς και η στρατηγική, αλλά και η πολιτική ανάπτυξης πρέπει να αναδεικνύει ως κύριο πρότυπο τουριστικής ανάπτυξης αυτό του βιώσιμου τουρισμού, που βασίζεται στις βασικές λειτουργίες της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης με χρήση ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Ο σχεδιασμός θα πρέπει να ισορροπεί με το ιδιαίτερο κοινωνικοοικονομικό, πολιτικό και περιβαλλοντικό πλαίσιο της κάθε περιοχής κα παράλληλα με τον κατάλληλο σχεδιασμό να αποκτήσει βιώσιμα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά, ώστε το προσφερόμενο «τουριστικό προϊόν» μακροπρόθεσμα να καθίσταται ανταγωνιστικό.

Ο νομός Ηρακλείου αποτελεί κατεξοχήν τουριστικό νομό της χώρας. Η γεωγραφική θέση του, η ποικιλομορφία του, το πολιτιστικό και οικιστικό του απόθεμα και η υψηλού επιπέδου επιχειρηματικότητα των επενδυτών σε πολύ αξιόλογες τουριστικές μονάδες τον έχουν κατατάξει σε νομό πρωταγωνιστή στην τουριστική βιομηχανία.

Αρχικά γνώμη του αρμόδιου κλάδου, ήτοι του Συνδέσμου Ενώσεων Ξενοδόχων Κρήτης είναι ότι καθίσταται επιτακτική η θέσπιση ενός Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον τουρισμό, το οποίο θα έχει αναπτυξιακό χαρακτήρα και θα καταστεί χρήσιμο εργαλείο στους επιχειρηματίες του κλάδου, βοηθώντας τους να ανταπεξέλθουν στη διεθνή ανταγωνιστικότητα. Κρίνουν, δε οι επιχειρηματίες τουριστικών καταλυμάτων Κρήτης, ότι το εν λόγω ΕΧΠ για τον τουρισμό, τόσο το σχέδιο ΚΥΑ, όσο και η ΣΜΠΕ, φέρουν σοβαρές παραλείψεις και καθιστούν την εφαρμογή των διατάξεων δυσχερή.

Ενδεικτικά υποστηρίζουν ότι δεν έχουν ληφθεί υπόψη η λειτουργία του νέου - υπό κατασκευή- Διεθνούς Αεροδρομίου Καστελλίου, στον όμορο στις «κόκκινες» (Α) «Περιοχές Ελέγχου» ΔΕ Χερσονήσου και ΔΕ Μαλίων Δήμο Μινώα Πεδιάδος, που αποτελεί από τα μεγαλύτερα αναπτυξιακά έργα των τελευταίων ετών, καθώς και η επισκεψιμότητα των Λιμένων Κρήτης και οι μετρήσεις των επιπτώσεων της κρουαζιέρας. Επιπροσθέτως δεν έχουν ληφθεί υπόψη οι κλιματολογικές συνθήκες των

Ηράκλειο: Πάπα Αλεξάνδρου 4, Πλ. Αρχαιολογικού Μουσείου, τ.κ. 71202 – Τηλ. 2810 301178

Μοίρες: 25^{ης} Μαρτίου 185, τ.κ. 70400 – Τηλ. 28920 29133

τελευταίων ετών, που τείνουν να επιμηκύνουν ακόμη περισσότερο τη διευρυμένη στην Κρήτη τουριστική περίοδο σε σχέση με την υπόλοιπη χώρα, με αποτέλεσμα η κοινωνικοοικονομική και περιβαλλοντική (αισιόδοξη) πραγματικότητα που διαμορφώνεται να είναι τελείως διαφορετική από την εικόνα που παρουσιάζεται στο στο υπό διαβούλευση ΕΧΠ. Δεν υπάρχει στην ΚΥΑ το παράρτημα για τους τουριστικούς λιμένες, όπως σε αυτήν του 2013, απουσιάζουν οι κατευθύνσεις για επίλυση για κατηγορίες χώρου με ειδικό καθεστώς, όπως Δάση και Δασικές Εκτάσεις, Αγροτική Γη υψηλής παραγωγικότητας κλπ και δεν λαμβάνεται υπόψη το ισχύον Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο της Κρήτης, το οποίο είναι πρόσφατο και σε ισχύ, σε αντίθεση με τα υπόλοιπα ΠΧΠ της χώρας.

Η Περιφέρεια Κρήτης στηρίζει απόλυτα τις ανωτέρω απόψεις του Συνδέσμου Ξενοδόχων Κρήτης για το νέο ειδικό χωροταξικό σχέδιο για τον τουρισμό και πιστεύει ότι αυτές θα γίνουν η προμετωπίδα για την υποστήριξη της κοινής πρότασης και σε πανελλήνιο επίπεδο. Θεωρεί ότι σκοπός του ΕΧΠ θα πρέπει να είναι να προστατευθεί η βιωσιμότητα του τουρισμού για τα επόμενα χρόνια και να προωθηθεί ένα αισιόδοχο τουριστικό μοντέλο.

Ο Δήμος Χερσονήσου, ο οποίος αποτελείται από τις Δημοτικές Ενότητες Μαλίων, Χερσονήσου, Γουβών και Επισκοπής, κατά το σχέδιο του ΕΧΠ κατηγοριοποιείται και εντάσσεται: Οι Δημοτικές Ενότητες Μαλίων, Χερσονήσου εντάσσονται στις περιοχές ελέγχου (Α), η Δημοτική Ενότητα Γουβών εντάσσεται στις αναπτυγμένες περιοχές (Β) και η δημοτική Ενότητα Επισκοπής εντάσσεται στις περιοχές με δυνατότητες ανάπτυξης (Δ).

Ο Δήμος Χερσονήσου θεωρεί ότι η κατηγοριοποίηση του εθνικού χώρου έγινε χωρίς να ληφθούν υπόψη συγκεκριμένα κριτήρια και δείκτες που καθορίζουν το επίπεδο ανάπτυξης μιας περιοχής, όπως χαρακτηριστικά η ένταξη των δημοτικών ενοτήτων Μαλίων Χερσονήσου στην κατηγορία των κορεσμένων ή ελεγχόμενων περιοχών. Το Νέο Διεθνές Αεροδρόμιο Ηρακλείου (ΝΔΑΗ) στο Καστέλι κατά τον προγραμματισμό θα λειτουργήσει το Φεβρουάριο του 2027 και θα μεταφέρει ετησίως στο νησί 17 εκ. επισκέπτες. Τονίζει ότι ο εκσυγχρονισμός των ξενοδοχειακών μονάδων σε Χερσονήσο και Μάλια θα τονώσει την ανταγωνιστικότητα του τουριστικού προϊόντος και η περιβαλλοντική ανθεκτικότητα της περιοχής είναι η βασική παράμετρος της βιωσιμότητάς της.

Όσον αφορά την πρόταση του Δήμου Χερσονήσου για τη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη, το ΕΧΠ για τον Τουρισμό μπορεί να ρυθμίσει και να υποστηρίξει συγκεκριμένες δράσεις οι οποίες θα συμβάλλουν στην σωστή και γρήγορη υλοποίηση της. Τέτοιες δράσεις θεωρεί ο Δήμος, ενδεικτικά, είναι: 1. Η διάκριση μεταξύ των δημοτικών κοινοτήτων εντός της ίδιας δημοτικής ενότητας ως προς την κατηγοριοποίηση καθώς υπάρχουν πολύ μεγάλες αποκλίσεις στο βαθμό ανάπτυξης των παραλιακών Δ.Κ. από αυτές της ενδοχώρας. 2. Ο εκσυγχρονισμός των ξενοδοχειακών μονάδων σε Χερσονήσο και Μάλια θα τονώσει την ανταγωνιστικότητα του τουριστικού προϊόντος. 3. Διευκόλυνση της διασύνδεσης της τοπικής γεωργικής

παραγωγής με ξενοδοχεία και επιχειρήσεις, εξασφαλίζοντας τοπικά προϊόντα υψηλής ποιότητας και στηρίζοντας την περιφερειακή ανάπτυξη. 4. Κίνητρα για την εκπόνηση Master Plan ολοκληρωμένης διαχείρισης Παράκτιας Ζώνης από τους ΟΤΑ και τους επιχειρηματίες με σκοπό την ορθολογική παρέμβαση για κρίσιμες υποδομές που θα εξασφαλίσουν την πρόσβαση στις ακτές και την ορθολογική ανάπλαση του παραλιακού μετώπου κλπ.

Το Τμήμα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ανατολικής Κρήτης θεωρεί το υπό διαβούλευση ΕΣΠ θα πρέπει να περιλαμβάνει περισσότερες άμεσες ρυθμίσεις, όμως αντ' αυτού εξουσιοδοτεί άλλες μελέτες να ρυθμίσουν τα θέματα μελλοντικά. Πιστεύει ότι θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα μεταβολής του χαρακτηρισμού σε περισσότερες από μια βαθμίδες, καθώς τα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της Ελλάδας, η οποία χαρακτηρίζεται μεταξύ άλλων από εκτεταμένη ακτογραμμή, ορεινούς όγκους που φθάνουν πολλές φορές και μέχρι το όριο της θάλασσας και κατακερματισμό του χώρου, δημιουργούν σε πολλές περιοχές της χώρας ποικίλες και απότομες εναλλαγές των χαρακτηριστικών του τόπου. Επίσης τονίζει ότι δεν δίνεται ορισμός ως προς το ποιες περιοχές χαρακτηρίζονται ως ορεινές, θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στη βελτίωση των κύριων υφιστάμενων έργων υποδομής (οδικό δίκτυο – αερομεταφορές – υποδομές απορριμάτων – ύδρευσης, νοσοκομειακής περίθαλψης) κατά προτεραιότητα στις περιοχές που χαρακτηρίζονται ως Περιοχές Ελέγχου, Αναπτυγμένες Περιοχές & Αναπτυσσόμενες Περιοχές, καθώς και να ληφθούν υπόψη τα νέα κλιματολογικά χαρακτηριστικά της Κρήτης. Παράλληλα κρίνει ότι απουσιάζουν αναφορές στο ρόλο των Μεταφορών και της Κινητικότητας σε περιοχές που υπάρχει οργανωμένη τουριστική ανάπτυξη, όπως το Ηράκλειο, ενώ δεν προκύπτει να λαμβάνεται υπόψη η επάρκεια του οδικού δικτύου, η προσπέλαση με ΜΜΜ, η ποιότητα-προσπελασιμότητά του δικτύου για όλους τους χρήστες του δικτύου και εν γένει το υφιστάμενο δίκτυο μεταφορών για την κατηγοριοποίηση των περιοχών κλπ

Ως εκ τούτου, είναι αυτονόητο ότι θα πρέπει να αξιολογηθούν οι ανωτέρω προτάσεις του Συνδέσμου Ξενοδόχων Κρήτης, της Περιφέρειας Κρήτης, του Δήμου Χερσονήσου, καθώς και του Τεχνικού Επιμελητηρίου, αλλά και όλες οι προτάσεις των τοπικών φορέων κατά την κατάρτιση του νέου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου στον τουρισμό, αξιοποιώντας το εργαλείο της διαβούλευσης με τις τοπικές κοινωνίες.

Άλλωστε κύριο μέλημα θα πρέπει να είναι ένα μέλλον ανταγωνιστικό και αναπτυξιακό για τη χώρα, με την υιοθέτηση της προώθησης της ανάπτυξης βιώσιμου και ποιοτικού τουρισμού, καθώς και με έναν χωροταξικό σχεδιασμό που θα λαμβάνει υπόψη τοπικά χαρακτηριστικά, περιβαλλοντικά στοιχεία (οικισμοί, γεωργική γη, ζώνες προστασίας κα), αλλαγές που συντελούνται στις χρήσεις γης, τα δίκτυα υποδομής και το φυσικό ή δομημένο περιβάλλον.

Κατόπιν των ανωτέρω,

ΕΡΩΤΩΝΤΑΙ ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. Προτίθεσθε να προβείτε σε διαβούλευση με τους τοπικούς φορείς και τις τοπικές κοινωνίες της Ελληνικής Επικράτειας που χαρακτηρίζονται ως τουριστικές και συγκεκριμένα αυτή του Νομού Ηρακλείου, προκειμένου να λάβετε γνώση για τα ορθά δεδομένα, πάνω στα οποία οφείλει να συγκροτηθεί το επικείμενο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο στον τουρισμό και η Στρατηγική Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων;
2. Θα καταγράψετε τις ελλείψεις και ανεπάρκειες αστικών υποδομών των περιοχών της Επικράτειας, που χαρακτηρίζονται ως τουριστικές, ώστε να έχετε μια ασφαλή δεξαμενή δεδομένων αναφοράς, κατά την διαδικασία κατάρτισης του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου στον τουρισμό;
3. Σκοπεύετε να θωρακίσετε τις επενδύσεις, δίδοντας σαφή αναπτυξιακά / οικονομικά κίνητρα σε όλους, παρέχοντας λύσεις με πλήρεις μεταβατικές διατάξεις και αποσαφηνίζοντας θέματα πολεοδομικής νομοθεσίας;

Ο ερωτών Βουλευτής

**Λευτέρης Αυγενάκης,
Βουλευτής Ν. Ηρακλείου**